

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

ફર્સ્ટ અપીલ નં.૧૩૩૨/૧૯૮૩

સાથે

કોસ ઓબ્જેક્શન્સ

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. એન. ભટ્ટ

તથા

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. એમ. કાપડિયા

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?

૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?
૫	શું સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવામાં આવે કે કેમ?

ગુજરાત રાજ્ય

વિરુદ્ધ

એસ. કે. ગઢવી એન્ડ કો.

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા તરફે શ્રી બી. ડી. દેસાઈ, એ.જી.પી.

સામાવાળા નં.૧ તરફે શ્રીમતી માયા એન. ભવનાની.

સામાવાળા નં.૪ તરફે શ્રી જી. ટી. દયાણી.

કોરમ:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. એન. ભટ્ટ

તથા

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. એમ. કાપડિયા

નિર્ણય તારીખ: ૧૩/૦૪/૯૯

મૌખિક ચુકાદો

અપીલકર્તા રાજ્ય, મૂળ પ્રતિવાદી, એ અમદાવાદના સિટી સિવિલ જજના વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા નક્કી કરાયેલા સિવિલ દાવો નં. ૩૭૫૧/૭૭ માં નોંધાયેલા ચુકાદા અને હુકમનામાને પડકાર્યો છે, જેના દ્વારા, પ્રતિવાદીઓ – મૂળ વાદીઓ – નો દાવો રૂ. ૧,૫૨,૮૬૧.૦૦ ના દાવા સામે રૂ. ૫૫,૫૬૧.૦૦ ની રકમની વસૂલાત માટે આંશિક રીતે હુકમનામું જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું.

અમદાવાદ જિલ્લામાં વટામણ નજીક અંધેરી નદી પર પુલના બાંધકામના સંદર્ભમાં થયેલા નુકસાન માટે, ભાગીદારી પેઢી, મૂળ વાદી નં. ૧ દ્વારા કરવામાં આવેલા કામ માટે ઉપરોક્ત રકમની વસૂલાત માટે વાદીઓએ ઉપરોક્ત દાવો દાખલ કર્યો હતો. વાદીઓએ, અન્ય બાબતોની સાથે, દલીલ કરી હતી કે

પ્રતિવાદી રાજ્યએ ડિફોલ્ટ કર્યો છે અને ડિઝાઈન આપવામાં વિલંબ કર્યો છે અને તેથી, તેમને નુકસાન સહન કરવું પડ્યું છે.

કરાર, EX.૪૭ મુજબ, કામ ૪/૧૧/૧૯૬૮ ના રોજ શરૂ કરવાનું હતું અને ૩/૧૧/૧૯૬૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં પૂર્ણ કરવાનું હતું. પ્રતિવાદી રાજ્ય દ્વારા તેની કરારની જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરવામાં નિષ્ફળતાને કારણે વાદી દ્વારા કરાર પૂર્ણ કરી શકાયો નહીં. જો કે, કરાર રદ કરવાને બદલે, વાદીઓએ કામ પૂર્ણ કર્યું અને નુકસાનીનો દાવો કરવાનું પસંદ કર્યું.

મૂળ પ્રતિવાદી હાજર થયા અને દાવાનો પ્રતિકાર કર્યો, અન્ય બાબતોની સાથે, દલીલ કરી કે દાવામાં વાદીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલ દાવો જાળવી શકાય તેમ નથી. તેનાથી વિપરીત, રાજ્યએ પ્રતિદાવા તરીકે રૂ. ૪૨,૬૮૨.૦૦ ની રકમનો દાવો કર્યો. પ્રતિવાદીનો કેસ હતો કે મૂળ વાદીઓ કરારના તેમના ભાગનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ ગયા હતા કારણ કે તેઓએ નિર્ધારિત સમયગાળામાં કામ પૂર્ણ કર્યું ન હતું.

વાદીઓ દ્વારા રૂ. ૧,૫૨,૮૬૧.૦૦ નો દાવો વાદીમાં વિગતવાર ઉલ્લેખિત છે, જેનું વિભાજન નીચે મુજબ છે:

૧. ટેન્ડર કરેલા દરો મુજબ કરવામાં આવેલ પરંતુ	૯૪૯૮.૦૦
માપવામાં આવેલ અને ચૂકવવામાં આવેલ	

કામનો જથ્થો

૨. વિભાગના કાર્યકારી ઈજનેર દ્વારા કરવામાં આવતા બાકીના કામ પર ૨૦% ના દરે નફાનું ગુકસાન રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦	૨૦૦૦૦.૦૦
૩. ટેન્ડર રકમ મુજબ કરવામાં આવેલા કામ માટે સામગ્રી, મજૂર વેતન વગેરેના ખર્ચમાં વધારો થવાને કારણે ગુકસાન.	૨૦૬૭૧.૦૦
૪. બદલાયેલી ડિઝાઇન મુજબ કરવામાં આવેલા કૂવાના પાયાના કામ માટે સામગ્રી અને મજૂર વેતન વગેરેના ખર્ચમાં વધારો થવાને કારણે ગુકસાન.	૬૫૩૮૨.૦૦
૫. કામના સ્થળે પડેલા સામગ્રીનો ખર્ચ	૧૦૪૧.૦૦
૬. સમય મર્યાદાથી વધુ કામ લંબાવવાને કારણે સ્થાપનામાં થયેલા ગુકસાનને કારણે થયેલ ગુકસાન	૨૦૦૦૦.૦૦
૭. કથિત દંડ અને/અથવા વળતર તરીકે રનિંગ બિલમાંથી કાપવામાં આવેલી રકમ	૧૯૨૦૦.૦૦

૮. ખાલી સિમેન્ટ બેગની કિંમતની ખોટી વસૂલાત.	૩૯૦૦.૦૦
૯. રોકડમાં ચૂકવવામાં આવેલી અને/અથવા આરએ બિલ અને/અથવા બેંક ગેરંટીમાંથી કાપવામાં આવેલી સુરક્ષા ડિપોઝિટની રકમ.	૮૯૪૬.૦૦
કુલ	૨૦૬૭૧.૦૦

હકીકતો અને સંજોગો અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લીધા પછી, ટ્રાયલ કોર્ટે આંશિક રીતે દાવો કરવાનો નિર્ણય લીધો અને પ્રતિદાવો ફગાવી દીધો. ટ્રાયલ કોર્ટે જોયું કે વાદી નં. ૧ A જેને અધિકાર મળ્યો છે તે પ્રતિવાદી રાજ્ય પાસેથી વસૂલાત થાય ત્યાં સુધી પ્રમાણસર ખર્ચ અને વાર્ષિક ૬ ટકાના દરે વ્યાજ સાથે રૂ. ૫૫,૫૬૧.૦૦ ની રકમ વસૂલવા માટે હકદાર છે. તેથી, રાજ્યનો પ્રતિદાવો ખર્ચ સાથે ફગાવી દેવામાં આવ્યો. દાવો દાખલ થયાના છ વર્ષ પછી, ૪/૦૨/૧૯૮૩ ના રોજ વાંધાજનક ચુકાદો નોંધવામાં આવ્યો અને ૧૬ વર્ષ પૂરા થયા પછી અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

ટ્રાયલ કોર્ટે દ્વારા પુરાવાઓના મૂલ્યાંકન અને રેકૉર્ડમાંથી ઉદ્ભવતા તથ્યો અને સંજોગોના મૂલ્યાંકનથી, ટ્રાયલ કોર્ટે શોધી કાઢ્યું કે મૂળ-પ્રતિવાદી રાજ્ય

તરફથી ભૂલ હતી અને તેથી પ્રતિવાદીએ કરારનો ભંગ કર્યો હતો. ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલ અંતિમ નિષ્કર્ષ અને નિષ્કર્ષના સમર્થનમાં સોંપાયેલ કારણો ખૂબ જ વજનદાર અને વાજબી છે. અમે, વ્યાપકપણે, ઉપરોક્ત કારણો સાથે સંમત છીએ. આ અદાલતે પ્રથમ અપીલ નં. ૧૧૫૪/૮૨ માં સમાન પક્ષો વચ્ચે આપેલો નિર્ણય વર્તમાન કેસના તથ્યો તરફ આકર્ષાય છે. કારણ કે અમને જાણવા મળ્યું છે કે, પુરાવાના મૂલ્યાંકન અને રેકૉર્ડની તપાસ અને વકીલોની હરીફ રજૂઆતો પર કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલ અંતિમ નિષ્કર્ષ વાજબી છે, અમે પુરાવાના સૂક્ષ્મ અને સૂક્ષ્મ ટોટોલોજી પર ખુલાસો કરતા નથી. કાયદાનો એક સ્થાયી પ્રસ્તાવ છે કે જ્યારે અપીલ કોર્ટ, વ્યાપકપણે, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા દૃષ્ટિકોણ સાથે સંમત થાય છે, ત્યારે અપીલ કોર્ટ પર તે જ આધારોનું પુનરાવર્તન અને પુનરાવર્તન કરવાની ફરજ નથી કે જેના પર અંતિમ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં આવે છે. અમારી સમક્ષ રજૂ કરાયેલી રજૂઆતો કે મૂળ વાદી નં.૧ A મૂળ પ્રતિવાદી રાજ્ય સામે નુકસાનીનો દાવો કરવા માટે સક્ષમ ન હતા, તે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓને ધ્યાનમાં રાખીને ટકાઉ નથી અને અમે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા લેવામાં આવેલા મંતવ્ય સાથે સંમત છીએ. પક્ષકારો વચ્ચેના કરારના આધારે, પેઢીની સંપત્તિ અને જવાબદારીઓ વાદી નં.૧ A દ્વારા લેવામાં આવી હતી. તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા દાવો યોગ્ય રીતે તેમના પક્ષમાં ચુકાદો આપવામાં આવે છે. અમારો સ્પષ્ટ મત એ પણ છે કે ભંગ પ્રતિવાદી રાજ્ય દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો, વાદી દ્વારા નહીં, જેમ કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા યોગ્ય રીતે ઠરાવવામાં

આવ્યો હતો. તેથી, પ્રતિવાદી રાજ્ય, દેખીતી રીતે, કારના ભંગથી થતા નુકસાનની ચુકવણી માટે જવાબદાર રહેશે. તેથી, અમને આ અપીલમાં કોઈ તથ્ય મળતું નથી. કોસ ઓબ્જેક્શન દબાવવામાં આવતા નથી. તેથી, તેમની તપાસ કરવાની જરૂર નથી.

પરિણામે, અપીલ ફગાવી દેવામાં આવે છે. કોસ વાંધા પણ દબાવવામાં આવ્યા ન હોવાથી ફગાવી દેવામાં આવશે, જેનાથી પક્ષકારોએ પોતાનો ખર્ચ જાતે ઉઠાવવો પડશે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.